

Aan STASDEF
Van DGB
Afgestemd met CDS, HDFC, DCO, DJZ

TER BESLISSING

Datum
26 september 2022

Onze referentie
BS20220021918

Opgesteld door

DGB/DMVD
KD: Ambtelijke leiding
T: [redacted]
[redacted]@mindef.nl

Aantal bijlagen
1

Nota

Aanleiding

Op 6 september jl. gaf CDS een Technische Briefing aan de Tweede Kamer over de Defensienota 2022. Tijdens deze briefing kwam het gesprek op de kwetsbaarheid bij het aanvullen van munitievoorraden als gevolg van de wereldwijde schaarste van grondstoffen. Ook de vraag of in Nederland weer een munitiefabriek zou moeten komen kwam aan de orde. De Telegraaf publiceerde op 8 september jl. een artikel onder de titel "Munitietekort explodeert: problemen met locaties en vergunningen voor kogelfabrieken." Op 12 sep jl. stelden leden Valstar (VVD) en Boswijk (CDA) schriftelijk vragen aan de ministers van EZK en BZK en u over dit artikel.

Geadviseerd besluit

Instemmen met de antwoorden op de schriftelijke vragen. Uiterlijk maandag 3 oktober moeten deze antwoorden aan de Tweede Kamer worden gestuurd. De vragen zijn beantwoord in overleg met de ministeries van EZK en BZK. Uw antwoord wordt mede namens EZK verstuurd. BZK heeft via de BA aangegeven beantwoording aan Defensie en EZK over te laten.

Kernpunten

- Het kabinet ziet strategische autonomie als een Europees vraagstuk. De Nederlandse economie is te klein om alle vormen van militaire productie en voorraadbeheer in eigen huis te hebben. We moeten de Europese krachten bundelen en ieder land zoveel mogelijk laten bijdragen in de segmenten waarin hun kracht ligt. Voor Nederland is dat het hoogtechnologische segment (onder meer radar- en sensortechnologie, command & controlsystemen). Daarnaast zijn er praktische bezwaren tegen het heroprichten van munitie-industrie, zoals vestigingsvergunningen, veiligheidsvraagstukken en de investeringsrisico's.
- De Europese industriële capaciteit is verspreid over verschillende landen en niet ieder land heeft alle vormen van industrie binnen haar landsgrenzen. Landen hebben zich gericht op waarin ze sterk zijn en de kracht van de Nederlandse defensie-gerelateerde industrie ligt in het hoogtechnologische segment. De laatste munitiefabriek in Nederland sloot in 2002.
- Op het gebied van munitie zijn in Nederland bedrijven actief als toeleverancier in de keten voor kapitale munitie. Gerichte kennisopbouw bij kennisinstellingen en defensie maakt het mogelijk om met (internationale) partners een actieve rol te spelen bij de productie en het testen van kapitale munitie in Nederland.
- Het kabinet is bereid te bezien met welke partners en voor welke munitiesoorten Nederland hierin een rol kan en moet spelen. Gezien de complexiteit hiervan is op dit moment niet te zeggen binnen welke termijn dit mogelijk is. Een productiefaciliteit in Nederland vergt grote investeringen en/of garanties van de overheid.
- Voor de vestiging van een munitiefabriek is een geschikte locatie nodig waar de activiteiten kunnen worden verricht. Daarnaast zijn er voor een munitiefabriek, afhankelijk van de

activiteiten, ook diverse vergunningen nodig onder andere vanwege milieu- en veiligheidsaspecten. De dialoog met industrie over mogelijkheden om een productielocatie te openen zal moeten worden gevoed met resultaten van onderzoek naar geschikte locaties in Nederland. Voor de locaties waar Defensie munitie opslaat en onderhoudshandelingen uitvoert is dit specifiek vergund. Vele maatschappelijke opgaven met consequenties voor de ruimte in het fysieke domein maken het zoeken naar een nieuwe locatie voor dergelijke activiteiten niet eenvoudig.

- De passage uit het coalitieakkoord 'bij rijksbrede regels en beleid houden we rekening houden met de bijzondere positie van Defensie' is bedoeld om in de context van de brede maatschappelijke opgaves rekening te houden met de bijzondere aard van defensieactiviteiten. Toepassing van deze passage op het opstarten van een munitiefabriek ligt niet in de rede.
- De Telegraaf publiceerde op 12 september een bericht over een ondernemer die een munitiefabriek (klein kaliber) in Nederland zou willen opstarten. Het is niet opportuun om daar via deze antwoorden op in te gaan.

Toelichting

Financiële overwegingen

De antwoorden hebben geen financiële consequenties.

Juridische overwegingen

De antwoorden hebben geen directe juridische consequenties.

Communicatie

Een belangrijke vraag blijft nu onbeantwoord:

Een productiefaciliteit in Nederland vergt echter grote investeringen en/of garanties van de overheid, waarbij volledige autonomie voor alle munitiesoorten en -behoeften niet realistisch is.

De kans is aanwezig dat de Telegraaf hier op zal doorvragen gezien zij in een artikel van 12 september een ondernemer opvoeren die heel graag een munitiefabriek (klein kaliber) in Nederland zou willen opstarten en zich daar al op voorbereidt. Kan hij mogelijk rekenen op een investering of garantie van de Nederlandse overheid? Dat is nu niet duidelijk.

Context

De crisis in Oekraïne benadrukt het belang van het denken over strategische autonomie. Gerichte samenwerking met de industrie teneinde op korte termijn onze meest nijpende tekorten aan te vullen past bij het streven naar Europese strategische autonomie. De Nederlandse industrie heeft zich op toelevering in het hoogtechnologische segment voor kapitale munitie gericht. Initiatieven tot bouw van een munitiefabriek in Nederland krijgen te maken met uitdagingen op het gebied van garanties en financiering en moeten bovendien passen in de (her)verdeling van de fysieke - en vergunningsruimte.

Informatie vallend onder 'belang van de Staat'

Persoonsgegevens van de steller worden gelakt vanwege bescherming van de persoonlijke levensfeer.

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

████████████████████
████████████████████